

"Jauniešu iespējas un dzīves kvalitāte Latvijā"

2009.-2010.gada rezultāti

Karlīna Vaivade
FACTUM projektu vadītāja

Rīga, 12-08-2010

INFORMĀCIJA PAR PĒTĪJUMU

GALVENIE REZULTĀTI

- Dzīves kvalitātes novērtējums
- Brīvā laika pavadīšanas iespējas
- Iesaistīšanās aktivitātēs pēdējā gada laikā
- Pieredze brīvprātīgo darbu veikšanā
- Iesaistīšanās jauniešu organizācijās
- Informācijas avoti par jaunatnes politiku valstī

GALVENIE SECINĀJUMI

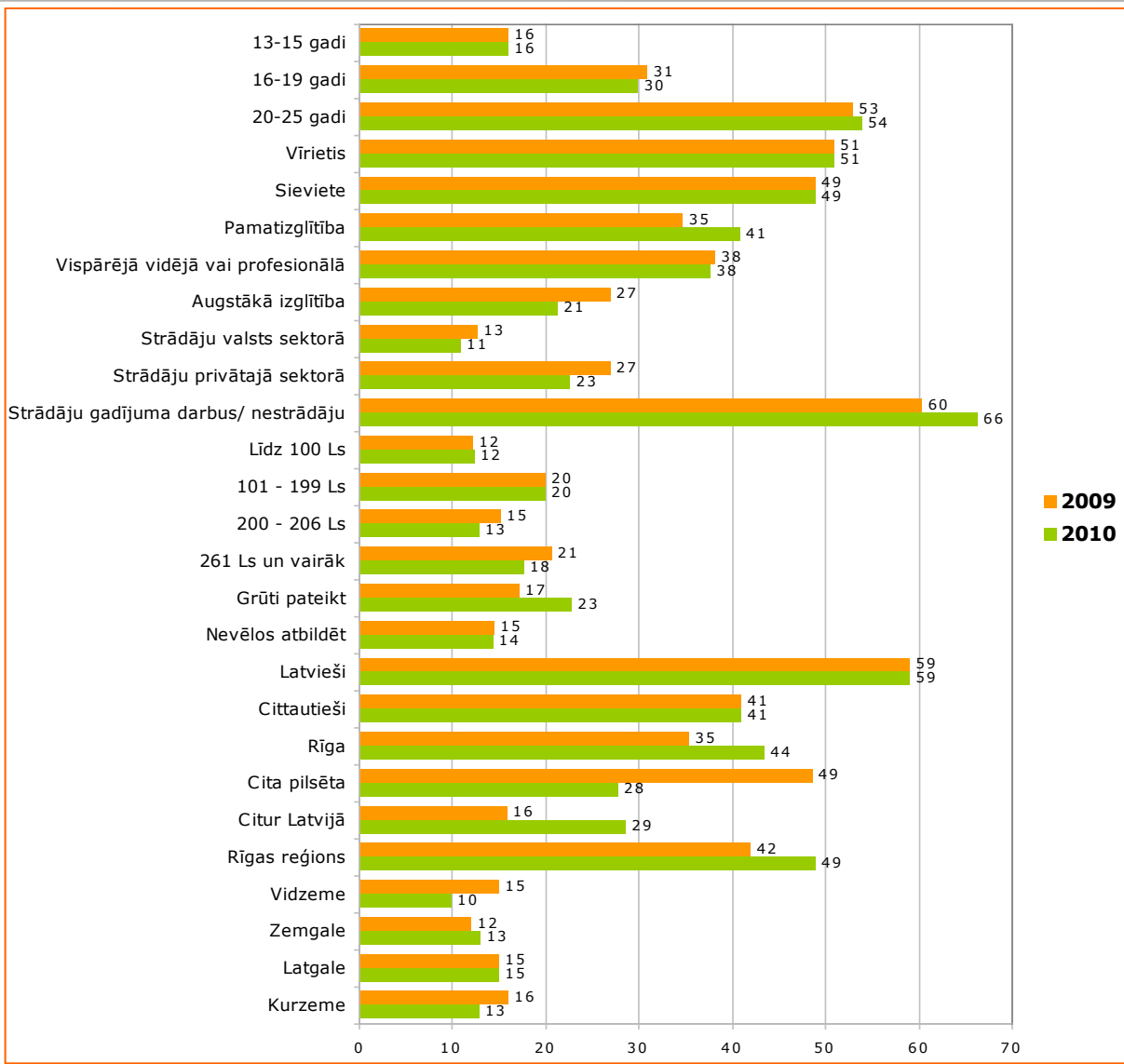
- **Pētījuma veikšanas laiks un vieta:** 05-10/2009, 03-09/2010, Latvija.
- **Pētījuma mērķis:**
  - ✓ Nodrošināt ikgadējā monitoringa veikšanu par jaunatnes politikas īstenošanas atsevišķiem aspektiem, lai nodrošinātu darbības un politikas rezultātu mērīšanu.
- **Mērķa grupa:** Reprezentatīva Latvijas iedzīvotāju izlase vecuma grupā **no 13 līdz 25 gadiem**.
- **Pētījuma metode: Interneta lietotāju aptauja** (CAWI, izmantojot FACTUM Interactive web paneli), un **anketēšana** (pašaizpildāmas anketas atsevišķās demogrāfiskajās grupās, 10% no kopējās izlases).
- **Aptauju norises laiks:** 2009.gada 27.jūnijs – 28.septembris, 2010.gada 8.aprīlis – 27.maijs.
- **Respondentu skaits:** 2009.gadā **1000** respondentu, 2010.gadā **1082** respondentu.
- **Izlases metode: Nejauša - kvotu izlase** (pēc dzimuma, vecuma, iegūtās izglītības, nodarbinātības sektora, ienākumu līmeņa, pilsonības, reģiona un teritoriālās pārstāvniecības).

Pirms datu apstrādes un analīzes datu masīvs tika papildus svērts, lai precīzāk atspoguļotu izlases iedzīvotāju sadali pēc vecuma, dzimuma, reģioniem (Rīga, ieskaitot Rīgas rajonu un Jūrmalu, Vidzeme, Kurzeme, Zemgale un Latgale) un dzimtās valodas (latviešu, cita) atbilstoši Centrālās Statistikas pārvaldes datiem.

Datu svēršana tiek izmantota, lai līdzsvarotu respondentu sastāvu atbilstoši ģenerālajam kopumam.

Izlases struktūra

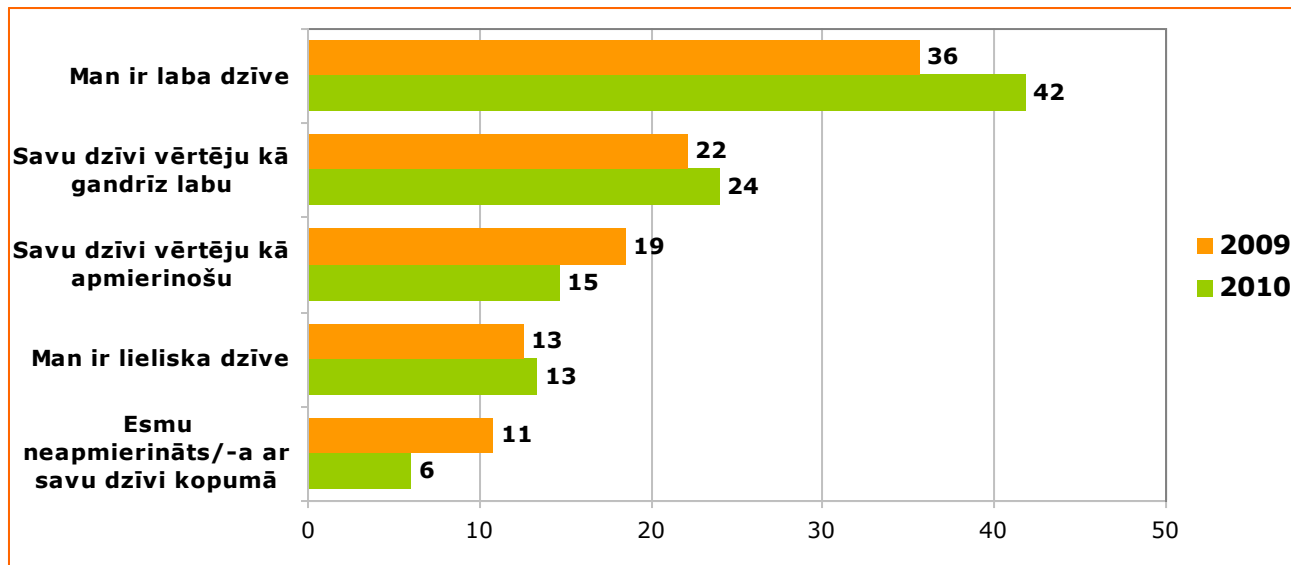
- VECUMS
- DZIMUMS
- IZGLĪTĪBA
- NODARBINĀTĪBA
- IENĀKUMI
(uz 1 cilvēku ģimenē mēnesī)
- TAUTĪBA
- DZĪVESVIETA
(Rīga = Rīgas pilsētā dzīvojošie)
- REĢIONS
(Rīga, iesk. Rīgas rajonu, Jūrmalu = Rīgas pilsētā vai Rīgas rajonā, Jūrmalā dzīvojošie)

Bāze 2009: N=1000
Bāze 2010: N=1082

Galvenie rezultāti *2009 - 2010*

J: "Kāda ir Tava dzīve (dzīves kvalitāte) pašlaik: izglītības iespējas, hobiju un brīvā laika iespējas, finanses, veselība, drošība (skolā, uz ielas, mājās)?"

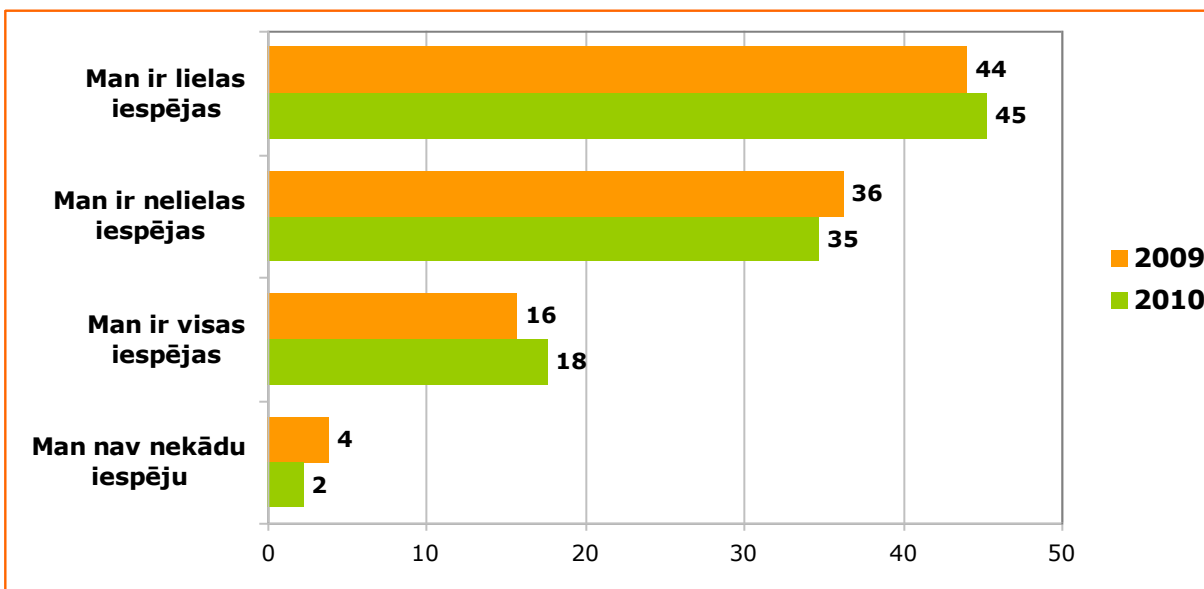

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Kopumā jaunieši savu dzīvi novērtē pozitīvi un šogad pieaudzis to jauniešu skaits, kuri dzīvi novērtē kā labu, tie lielākoties ir jaunieši:
  - skolas vecumā 13-15 gadi un 16-19 gadi;
  - personas ar augstiem ienākumiem ģimenē uz vienu ģimenes locekli.
- Kritiskāk dzīvi joprojām novērtē gados vecākie jaunieši, strādājošie, kā arī vīrieši.

J: "Lūdzu, novērtē savas iespējas pavadīt brīvo laiku tā, kā Tu vēlies."

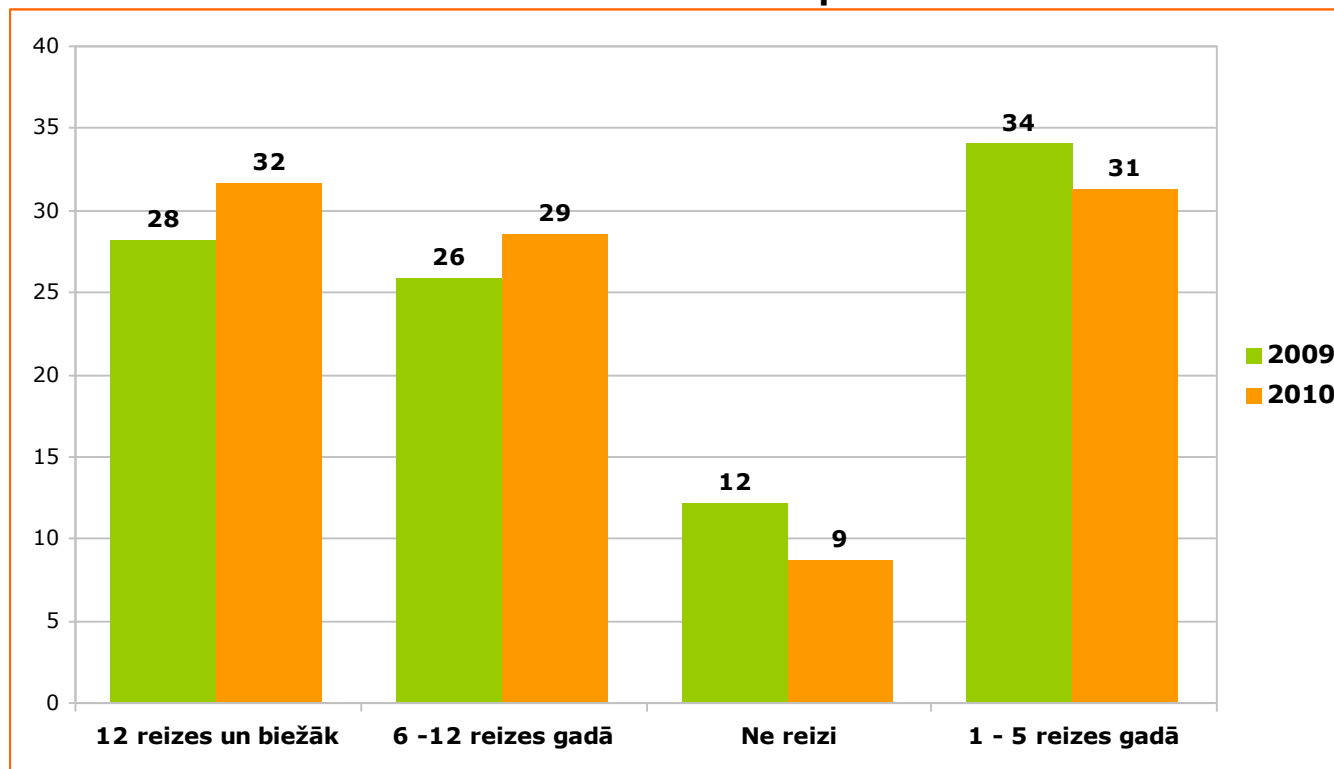
Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Lielākā daļa aptaujāto apgalvo, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku pēc pašu izvēles, to apgalvojis vairākums jauniešu:
  - Vidzemē, Zemgalē un novados un ciemos dzīvojošo;
  - Jaunieši pamatskolas vecumā un sievietes.

J: "Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies(-usies) kultūras un izklaides pasākumos?"

Kultūras un izklaides pasākumi

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

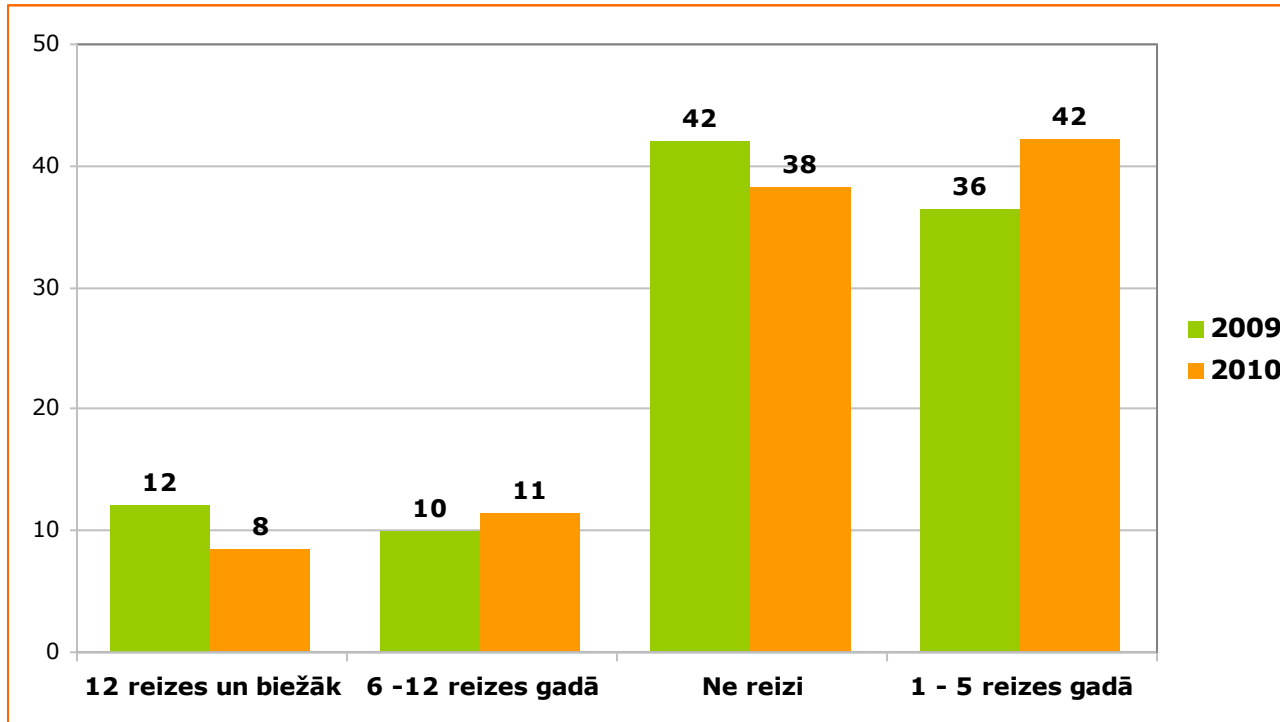
Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Joprojām populārākas jauniešu vidū ir kultūras un izklaides aktivitātes- tās vairāk piesaistījušas 16-19 gadu vecos un ar augstākiem ienākumiem ģimenē.

J: "Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies(-usies) skolas aktivitātēs?"

Skolas aktivitātes

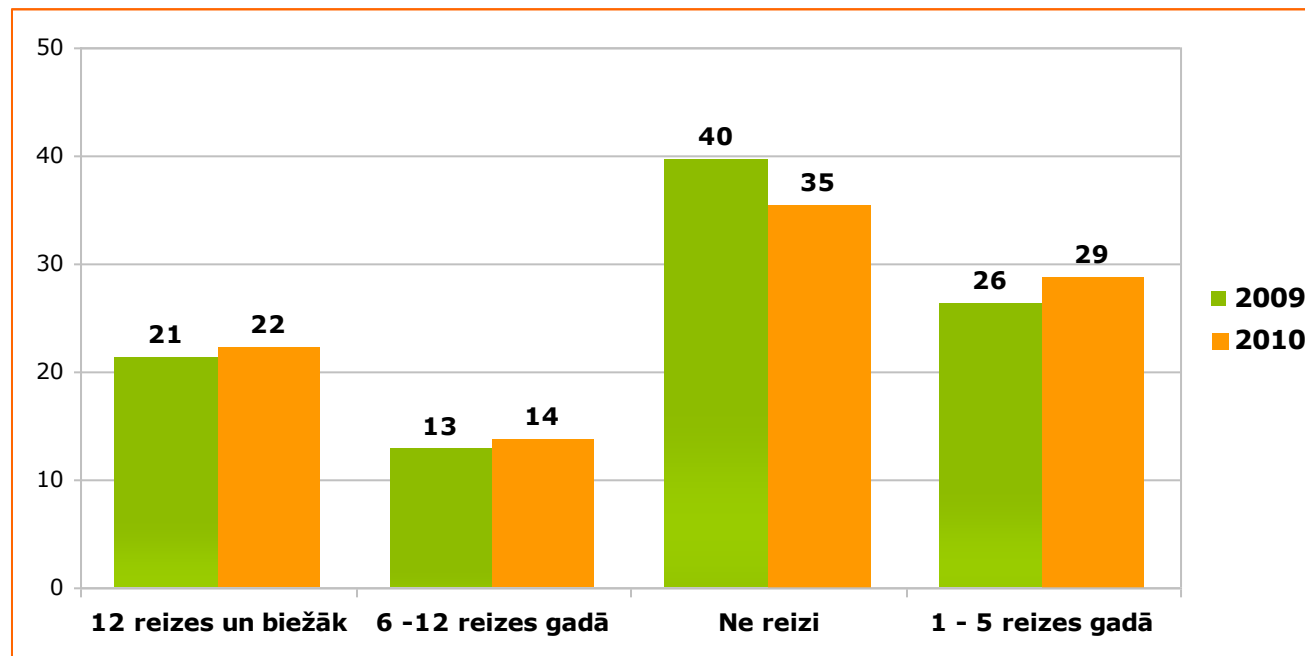
Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Skolas aktivitātēs (vienu līdz piecas reizes) šogad piedalījušies par 6% vairāk jauniešu kā 2009. gadā.
- Šogad pieaudzis 1-5 reizes iesaistīto skaits skolas aktivitātēs.

J: "Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies(-usies) interešu aktivitātēs?"

Interešu aktivitātes

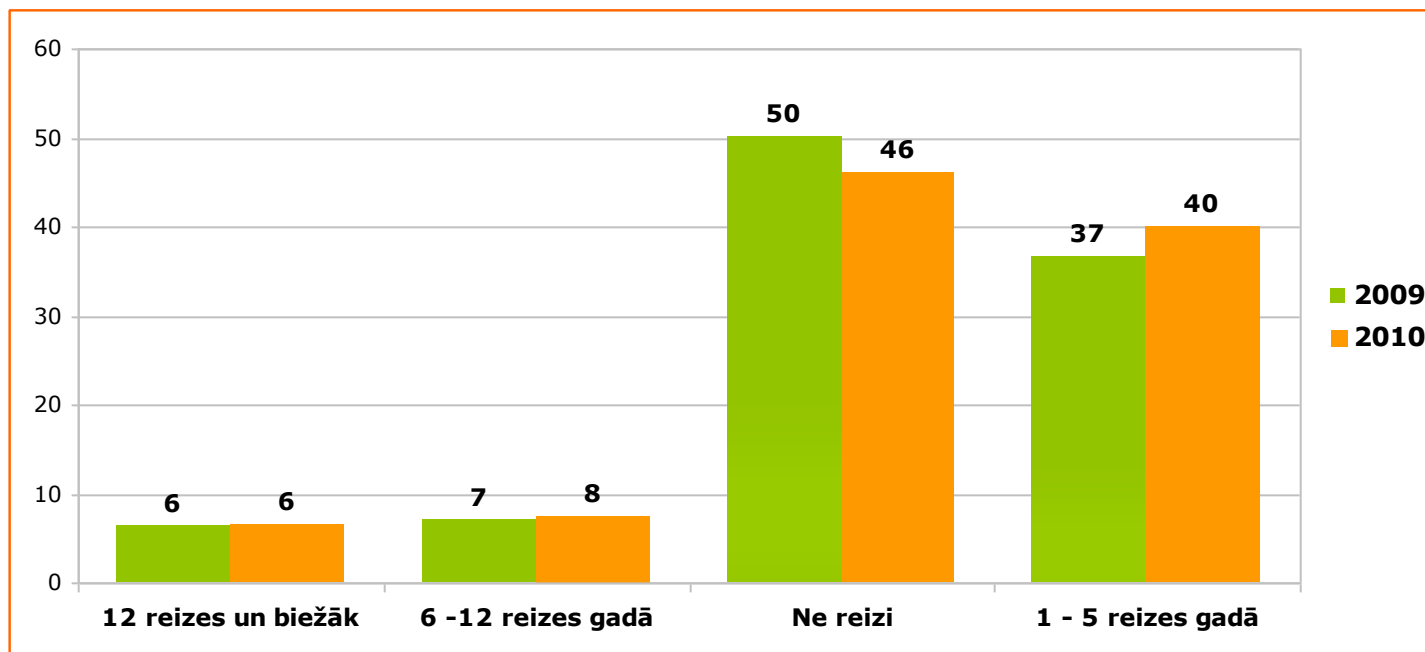

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

J: "Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies(-usies) sabiedriskās un sociālās aktivitātēs?"

Sabiedriskās un sociālās aktivitātes

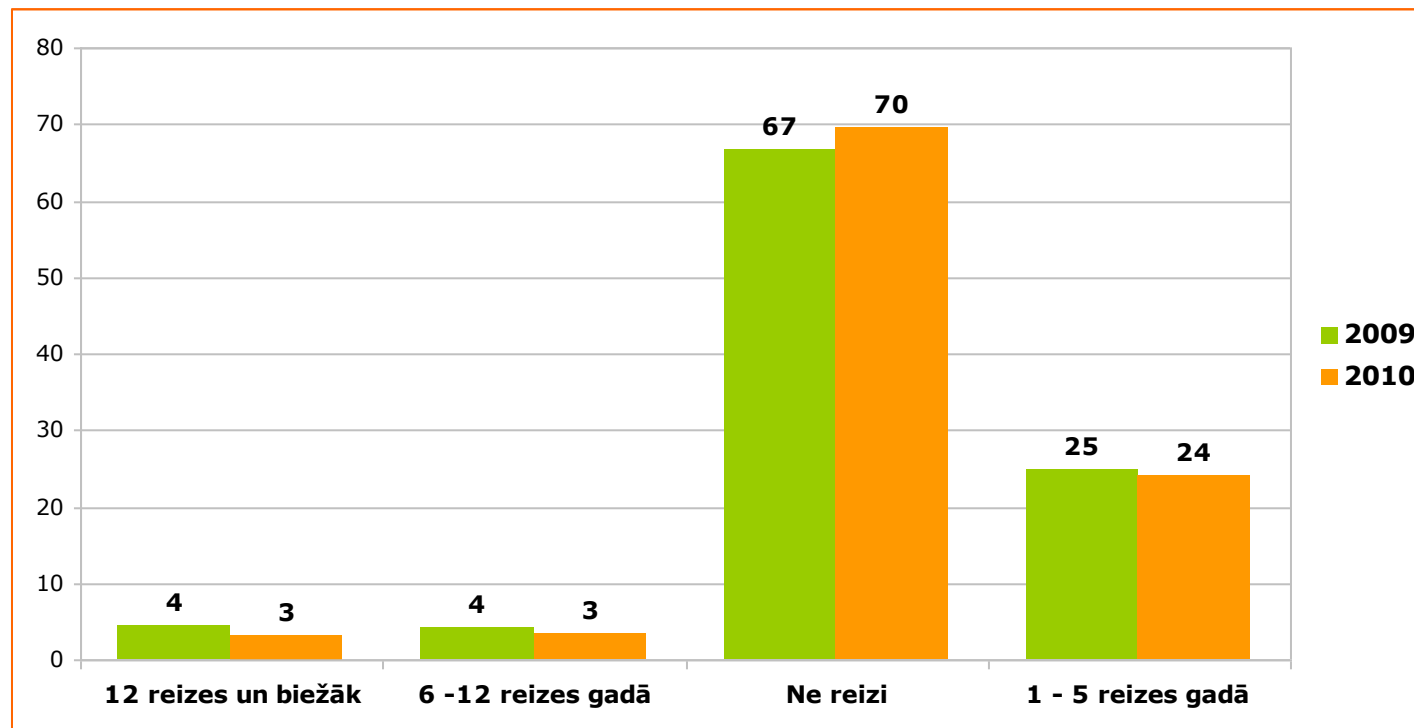

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

J: "Cik bieži Tu pēdējā gada laikā esi iesaistījies(-usies) politiskās aktivitātēs?"

Politiskās aktivitātes

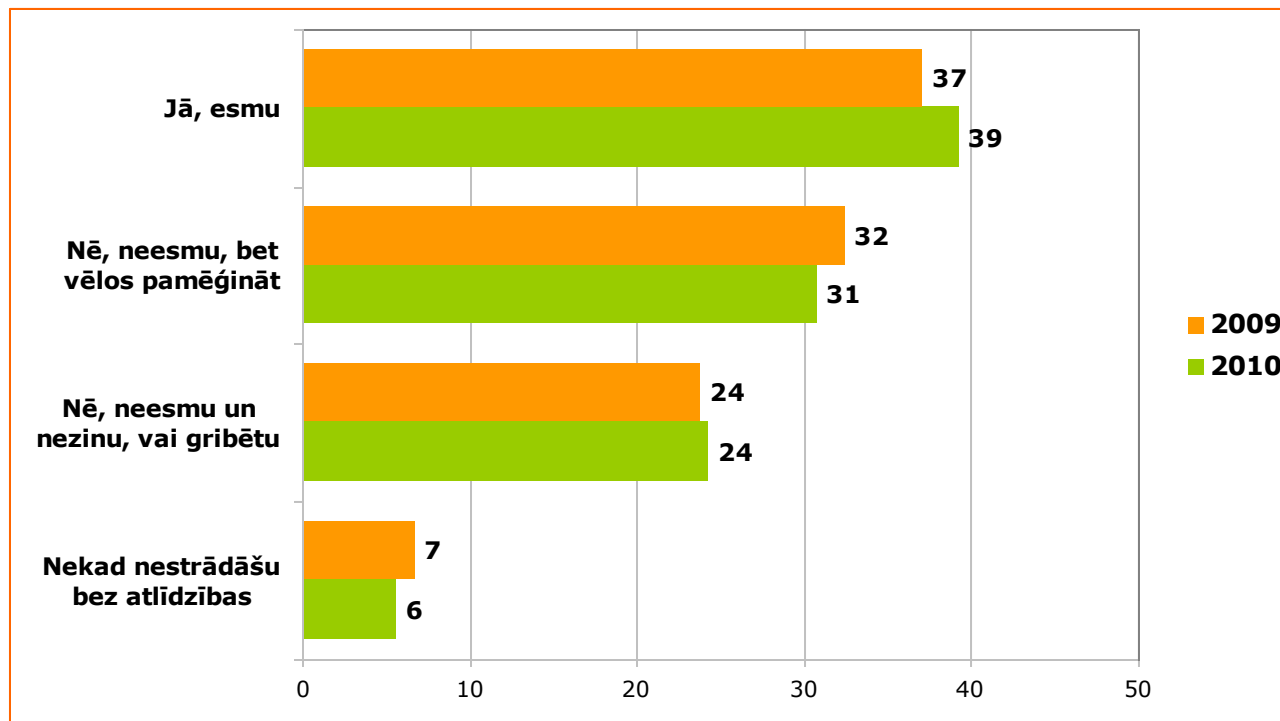

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

J: "Vai Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu?"

(Brīvprātīgais darbs ir visā pasaulē atzīts darbs bez atlīdzības, lai iesaistītos sabiedriskajā dzīvē, pārveidotu un uzlabotu savu un apkārtējo dzīves kvalitāti, palīdzētu citiem.)

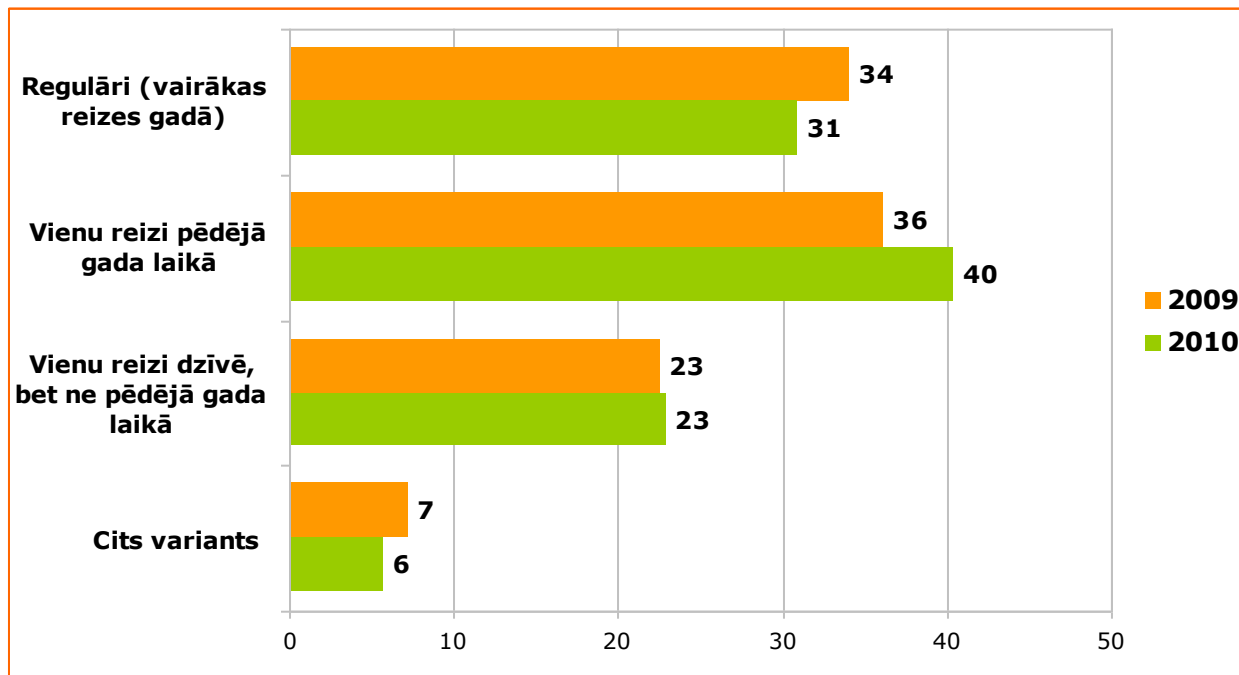
Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Brīvprātīgā darbā iesaistīto jauniešu skaits kopumā nav būtiski mainījies, bet šogad vairāk jauniešu kā pērn brīvprātīgo darbu veikuši vienu reizi.

Brīvprātīgā darba veikšanas biežums

J: "Cik bieži Tu esi veicis/veikusi brīvprātīgo darbu?"

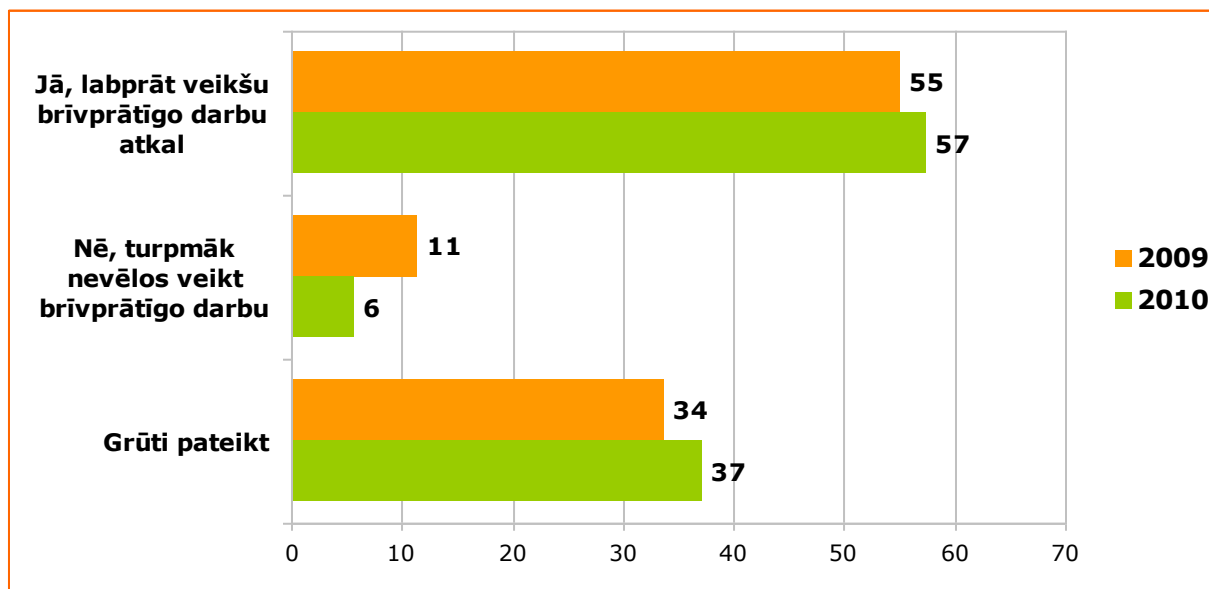

Bāze 2009: respondenti, kuri atbildējuši uz jautājumu, N=362

Bāze 2010: respondenti, kuri atbildējuši uz jautājumu, N=439

Brīvprātīgo darbu veikšanas turpmākie nodomi

J: "Vai Tu domā veikt brīvprātīgo darbu atkal, ja būs tāda iespēja?"

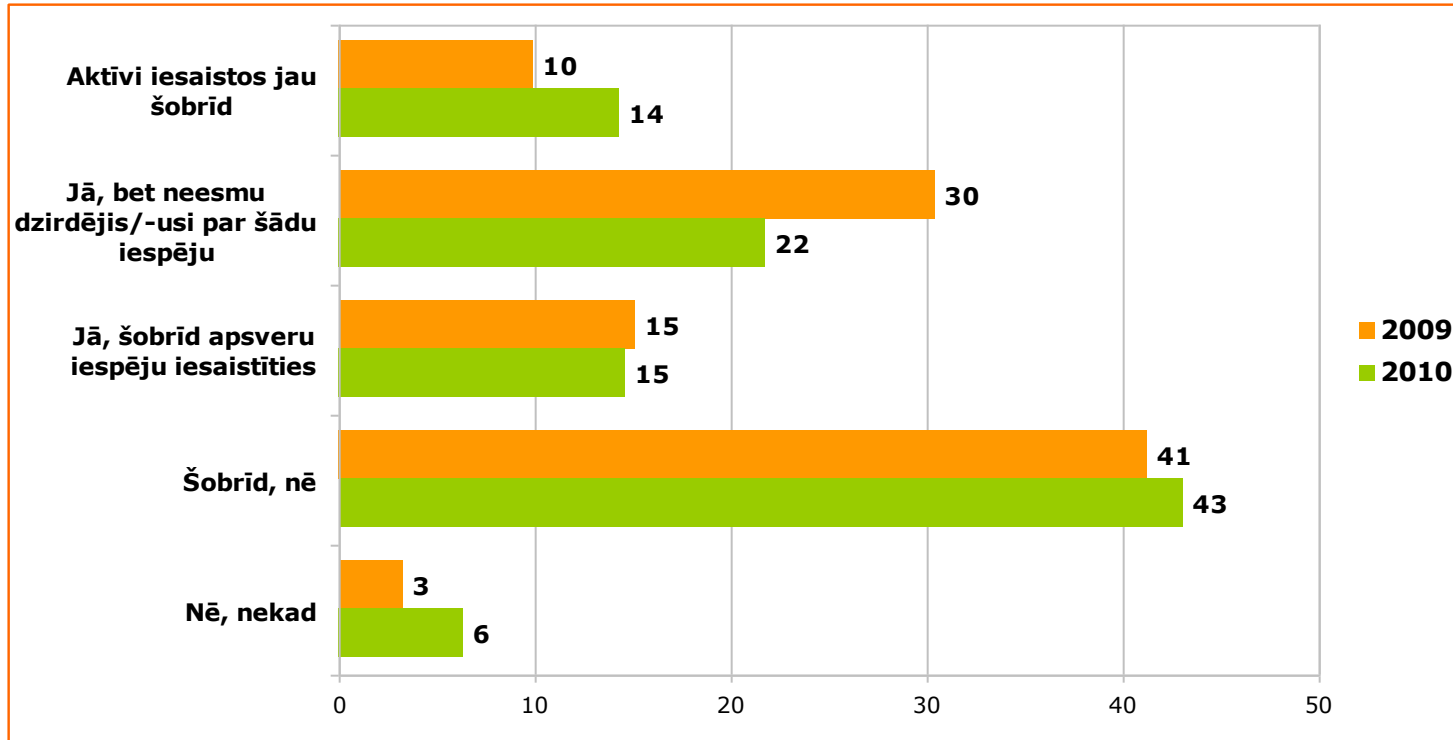

Bāze 2009: respondenti, kuri atbildējuši uz jautājumu, N=362

Bāze 2010: respondenti, kuri atbildējuši uz jautājumu, N=439

- Šogad salīdzinoši mazāk jauniešu apgalvo, ka turpmāk nevēlētos iesaistīties brīvprātīgo darbā.

J: "Vai Tu būtu ieinteresēts(-a) iesaistīties kādā no jaunatnes organizācijām vai jauniešu iniciatīvu grupām?"

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

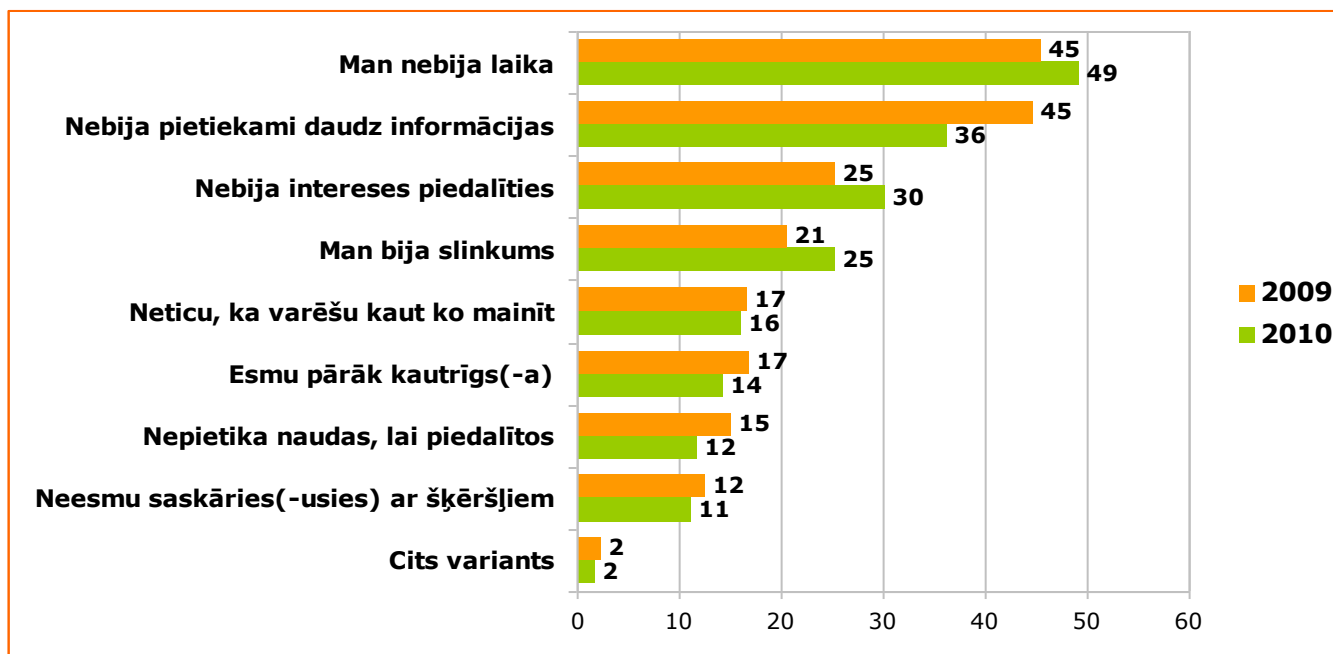
Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Iesaistīties jauniešu organizācijās informācijas trūkums šogad kavējis mazāk jauniešu, tai pat laikā nevēlas iesaistīties uz pusi vairāk jauniešu kā pērn.
- Aktīvākie dalībnieki joprojām ir jaunieši 16-19 gadu vecumā, bet mazāk aktīvi ir citvalodīgie jaunieši.

Šķēršļi, lai iesaistītos sabiedriskās, sociālās un politiskās aktivitātēs

J: "Ar kādiem šķēršļiem Tu esi saskāries(-usies), lai iesaistītos dažādās sabiedriskās, sociālās un politiskās aktivitātēs?"

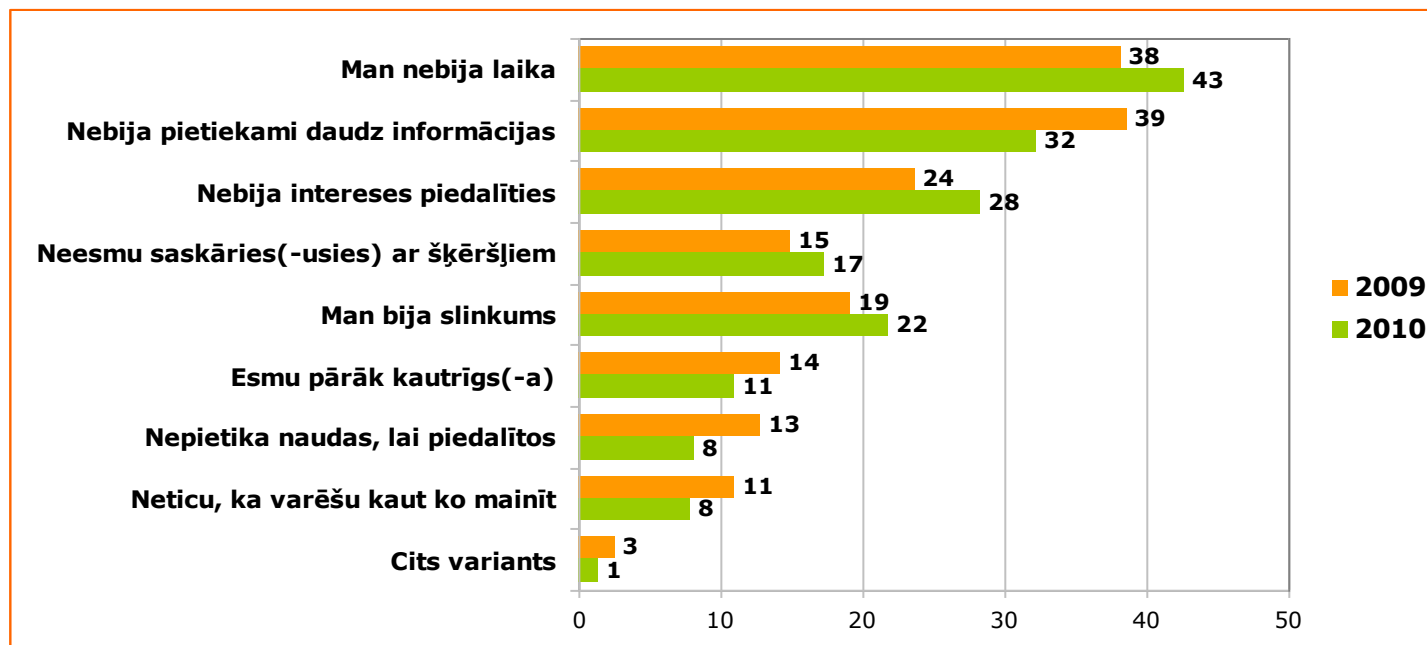
Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Dalībai dažādās aktivitātēs vislielākais šķērslis ir laika trūkums, šogad retāk izvēlēts atbilžu variants – "Man nebija pietiekami daudz informācijas", bet palielinājies to jauniešu skaits, kuriem trūkst intereses vai bija slinkums iesaistīties.

Šķēršļi, lai iesaistītos brīvprātīgā darbā un jaunatnes organizācijās

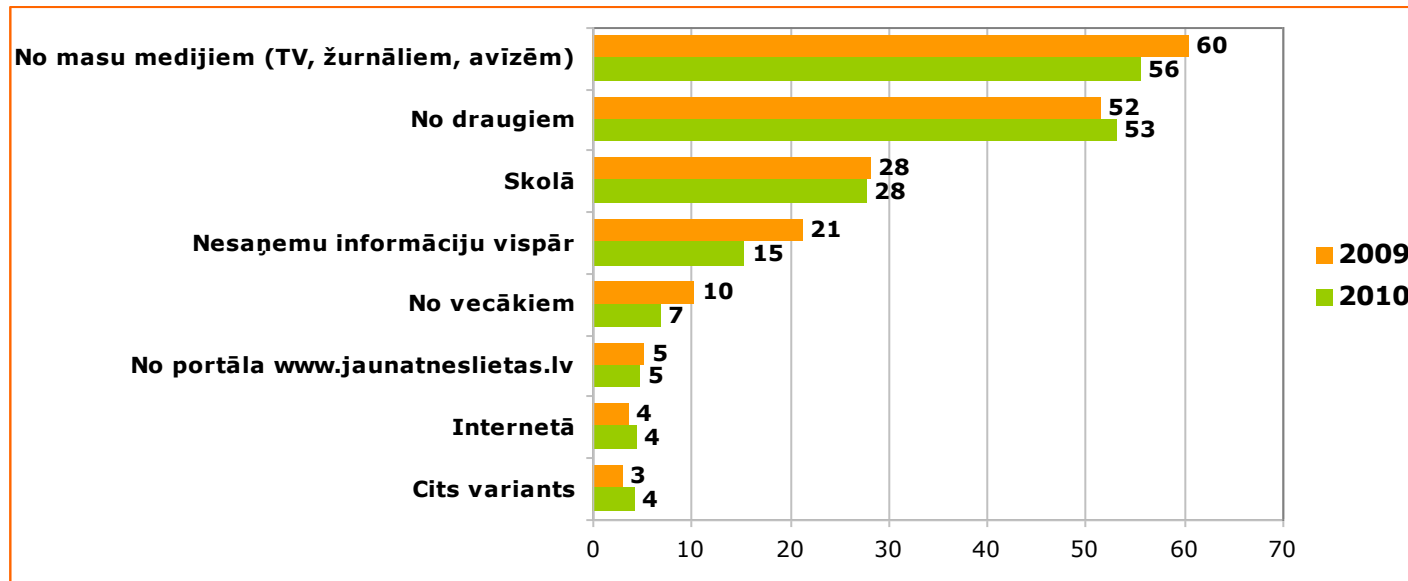
J: "Ar kādiem šķēršļiem Tu esi saskāries/ saskārusies, lai iesaistītos brīvprātīgā darbā un jaunatnes organizāciju aktivitātēs?"

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

J: "No kāda avota Tu visbiežāk saņem informāciju par dažādiem projektiem, jauniešu iespējām un jaunatnes politiku valstī?"

Bāze 2009: visi respondenti, N=1000

Bāze 2010: visi respondenti, N=1082

- Informācija par jauniešu iespējām joprojām visbiežāk tiek saņemta no masu medijiem, tai pat laikā būtisku informācijas daudzumu jaunieši joprojām saņem no draugiem unb skolā.
- Šogad samazinājies to jauniešu skaits, kuri nesaņem informāciju vispār.

Galvenie secinājumi

- Kopumā jaunieši savu dzīvi novērtē pozitīvi un šogad ir vairāk jauniešu, kuri savu dzīvi novērtē kā labu.
  - ✓ Lielākoties, tie ir jaunieši skolas vecumā (13-15 gadi un 16-19 gadi), no ģimenēm ar augstiem ienākumiem.
- Kritiskāks dzīves kvalitātes vērtējums raksturīgs vecākajai jauniešu grupai (20-25g.), nodarbinātajiem, kā arī vīriešiem.
- Vairākums aptaujāto apgalvo, ka viņiem ir lielas iespējas pavadīt brīvo laiku pēc pašu izvēles.
  - ✓ Galvenokārt jaunieši Vidzemē, Zemgalē, novados dzīvojošie, jaunieši pamatskolas vecumā un sievietes.
- Joprojām vispopulārākās jauniešu vidū ir kultūras un izklaides aktivitātes.
  - ✓ Tās vairāk piesaistījušas 16-19 gadīgos, ar augstākiem ienākumiem ģimenē.
- Tāpat kā pērn otras apmeklētākās ir interešu aktivitātes. Skolas aktivitātēs (1-5 reizes) šogad piedalījušies par 6% vairāk jauniešu nekā 2009.gadā.

- Kopumā brīvprātīgajā darbā iesaistīto jauniešu skaits nav būtiski mainījies.
  - ✓ Šogad vairāk jauniešu kā pērn to veikuši vienu reizi. Mazāk ir jauniešu, kuri turpmāk nevēlētos iesaistīties brīvprātīgajā darbā.
- Iesaistīties jauniešu organizācijās informācijas trūkums šogad kavējis mazāk – 22% (31% 2009. gadā). Tai pat laikā nevēlas iesaistīties uz pusi vairāk jauniešu kā pērn – 6%.
  - ✓ Aktīvākie dalībnieki joprojām ir jaunieši 16-19 gadu vecumā, mazāk aktīvi – cittautieši.
- Būtiskākais šķērslis dalībai dažādās aktivitātēs ir laika trūkums – 45%.
  - ✓ Šogad retāk izvēlēts atbilžu variants “Man nebija pietiekami daudz informācijas”, bet palielinājies neieinteresēto jauniešu skaits.
- Informācija par jauniešu iespējām joprojām visbiežāk tiek saņemta no masu medijiem.
  - ✓ Šogad pieaudzis informācijas daudzums, ko jaunieši saņēmuši no draugiem, internetā vai no citiem informācijas kanāliem, piemēram, NVO darbiniekiem.

Paldies par uzmanību!

SIA FACTUM

Elizabetes iela 65-16

Rīga, Latvija, LV-1050

Tel: (+371) 67217554

Fakss: (+371) 67217560

www.factum.lv